

Er ref. KN2024/00887
Jan-Olof Lundgren
jan-olof.lundgren@regeringskansliet.se

Klimat-och näringslivsdepartementet
Energienheten
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Vår ref. Johan Bruce

Remissyttrande från SKGS om rapporten Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten

Sammanfattning

SKGS tackar för möjligheten att yttra sig om SKGS om rapporten Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten. Det är positivt att Ei tar fram förslag för en effektiv informationsdelning vid ansökan om nyanslutning eller ökat uttag.

SKGS vill särskilt poängtera följande:

- SKGS delar utredningens syn att aktiv köhantering kan effektivisera anslutningsprocessen. SKGS anser dock att aktiv köhantering är en förutsättning för att nätföretagen ska anses leva upp till sina grundläggande skyldigheter och därför bör kravet på aktiv köhantering också regleras i författning.
- SKGS välkomnar att elnätsföretagen tar fram en branschpraxis som anger vad som ryms inom begreppet mognadskrav. Dock fokuserar denna branschpraxis främst på vilken information nätföretagen ska begära in från anslutande part. En branschpraxis bör även innehålla vilken information nätföretagen ska lämna ut till anslutande part och i vilket skede.
- SKGS ställer sig positiva till förslaget att skyldigheten att utbyta och samordna information även ska gälla mellan distributionsnätsföretag. SKGS vill understryka vikten av att regelverket utformas på ett sådant sätt att den sökandes behov av sekretess avseende företagsspecifik information tas hänsyn till.
- Disponering av outnyttjad effekt måste ske i dialog med anslutande kund och ske på frivillig basis.

SKGS yttrande

SKGS välkomnar rapportens förslag. De förslag som nu presenterats går i rätt riktning och bör kunna effektivisera processen och öka möjligheten för angelägna projekt att få anslutning förutsatt att rätt resurser tilldelas myndigheterna, samt att kundsidan (anslutande parter) får inflytande över den fortsatta utvecklingen av processer och praxis.

De förslag som uppges ta längre tid att utreda och genomföra verkar rimliga, och skulle exempelvis kunna underlätta för sökande att i förväg och tidigt i processen kunna göra bedömningar av möjligheten till anslutning. Fokus bör dock läggas på det som går att genomföra omgående, och mer omfattande utredningar inom myndigheterna får inte hindra genomförandet av dessa eller andra åtgärder för att stärka kraftsystemet.

Aktiv köhantering:

Ei föreslår att nätföretagen bör ha en aktiv köhantering genom dialog med sökande kunder för att säkerställa att ansökan gäller den kapacitet/effekt som den sökande kunden har ett behov av och om det finns åtgärder som kunden kan vidta för att påskynda anslutning. Ei föreslår att köhanteringen inte ska regleras i författning.

SKGS håller med om att nätföretagen bör ha en aktiv köhantering. En tydlig och förutsebar process som bygger på nära dialog är nödvändig. Hänsyn till anslutande part måste tas vid utveckling och implementering av de förslag som Ei ger. En aktiv köhantering är en förutsättning för att nätföretagen ska anses leva upp till sina grundläggande skyldigheter. Därför anser SKGS, till skillnad från Ei, att kravet på aktiv köhantering hos nätbolagen bör regleras i författning för att säkerställa att samtliga nätföretag tillämpar aktiv köhantering och aktivt arbetar för att korta köerna och att detta sker på ett likvärdigt sätt i olika nätbolag.

Information om kapacitet

Ei föreslår att Svenska kraftnät ska få i uppdrag att utreda formerna för och ansvara för att utveckla en kapacitetskarta på nationell nivå.

Ei bedömer att nätföretag med kapacitetsbrister i näten och kö för anslutning redan idag bör publicera information om köläget, antal sökande kunder i kön, uppskattad effekt och annan relevant information. Även uppgift om tillgänglig kapacitet bör publiceras genom till exempel en kapacitetskarta

SKGS är positiva till att Ei föreslår att Svenska kraftnät ska få i uppdrag att utreda formerna för och ansvara för att utveckla en kapacitetskarta på nationell nivå. SKGS delar även Ei:s syn att även att nätföretag med kapacitetsbrister i näten och kö för anslutning redan idag bör publicera information om köläget, antal sökande kunder i kön, uppskattad effekt och annan relevant information. Vilken information och hur denna information ska redovisas bör ingå i den branschpraxis som föreslås nedan.

Krav på ansökan och branschpraxis

Ei konstaterar att nätföretagen ska begära in information från den sökande kunden. Den information som begärs in ska vara relevant för nätföretagets egen handläggning av ansökan om anslutning eller information som ska eller bör delas med andra nätföretag. Det kan gälla uppgift om huruvida den sökande kunden ansökt om anslutning i annat nät, det anslutande projektets mognadsgrad eller energianalys.

Ei föreslår även att nätföretagen gemensamt bör ta fram en branschpraxis som anger vad som ryms inom begreppet mognadskrav.

SKGS kan konstatera att nätföretagen redan påbörjat arbetet med att ta fram en branschpraxis, vilket är välkommet. Dock fokuserar denna branschpraxis främst på vilken information nätföretagen ska begära in från anslutande part och i vilket skede detta ska ske. En branschpraxis bör även innehålla vilken information nätföretagen ska lämna ut till anslutande part och i vilket skede, se även ovan under rubriken information om kapacitet. Kundensida bör inkluderas i arbetet med att ta fram en branschpraxis i större utsträckning än vad som gjorts idag.

Rutiner för anslutning och tidplan för anslutning.

Ei föreslår att 4 kap. 6 § ellagen ändras så att nätföretagens skyldighet att ta fram rutiner för anslutning omfattar elektriska anläggningar (gäller idag endast vid anslutning av produktion och energilagring). Ei föreslår att de ges bemyndigande i förordningen om elnätsverksamhet om att meddela närmare föreskrifter om vad rutinerna ska innehålla och hur de ska offentliggöras.

Ei föreslår även att 4 kap. 8 § ellagen ändras så att nätföretagens skyldighet att ta fram tidplaner för anslutning omfattar elektriska anläggningar (idag endast produktion). Ei föreslår att de ges bemyndigande i förordningen om elnätsverksamhet om att meddela närmare föreskrifter om vad tidsplanerna ska innehålla och hur det ska utformas kvarstår.

SKGS stödjer Ei:s förslag om att nätföretagen ska ha skyldighet att ta fram rutiner för anslutning och tidplaner alla elektriska anläggningar.

Informationsutbyte mellan nätföretagen

Ei föreslår att 9 § i förordning (2022:585) om elnätsverksamhet ändras så att skyldigheten att utbyta och samordna information inte endast gäller mellan distributionsnätsföretag och transmissionsnätsföretag utan även mellan distributionsnätsföretag. Vidare föreslår Ei att en bestämmelse införs med ett bemyndigande till Ei att meddela närmare föreskrifter om informationsutbytet och samordningen av information mellan nätföretagen i samband med anslutning av elektrisk anläggning.

SKGS ställer sig positiva till förslaget att skyldigheten att utbyta och samordna information även ska gälla mellan distributionsnätsföretag. SKGS vill understryka vikten av att regelverket utformas på ett sådant sätt att den sökandes behov av sekretess avseende företagsspecifik information tas hänsyn till. SKGS och de företag som SKGS representerar deltar gärna i arbetet med att ta fram föreskrifter om informationsutbytet och samordningen av information mellan nätföretagen i samband med anslutning av elektrisk anläggning.

Ansökningsplattform

Ei föreslår att en central plattform för informationsdelning i anslutningsprocessen etableras. Svenska kraftnät föreslås ges uppdrag att utreda behovet och lämplig teknisk lösning, samt regelverk, för informationsdelning kopplad till ansökan om anslutning.

SKGS bifaller detta förslag.

Utreda disponering av outnyttjad effekt

Ei föreslår att de bör få i uppdrag att utreda behovet av och möjligheterna för nätföretagen att disponera över effekt som inte utnyttjas inom ramen för anslutningsavtal eller abonnemangsavtal och i vilken utsträckning det ska leda till ersättning till den redan anslutna kunden.

SKGS välkomnar att frågan om disponering av outnyttjad effekt utreds. Stora förbrukare har redan idag incitament att inte abonnera på mer effekt än de behöver genom nättariffens utformning med en stor effektkomponent. Disponering av outnyttjad effekt måste ske på marknadsmässiga grunder i dialog med anslutande part och ske på frivillig basis. Effekt kan också frigöras från befintliga abonnemang genom villkorade avtal där det maximala uttaget begränsas under vissa perioder. Dessa avtal kan vara tidsbegränsade så att anslutande part återfår sin ursprungliga abonnerade effekt efter en viss tidsperiod.

SKGS utgångspunkt

De i SKGS ingående branschorganisationerna; Skogsindustrierna, IKEM Innovations- och kemiindustrierna, Svemin och Jernkontoret samlar landets mest elintensiva företag. Företagen är globalt konkurrensutsatta och verksamheten utmärker sig genom långtgående förädling till högkvalitativa och specialiserade produkter. SKGS vill understryka vikten för våra företag av en säker elförsörjning med lågt klimatavtryck till konkurrenskraftiga kostnader som en förutsättning för fortsatt tillväxt och omställning.

Vår rapport Industrins elbehov till 2035 pekar på ett ökat elbehov på 88 TWh till 2035. En effektiv och stabil överföring av el till lägsta möjliga kostnad är en helt avgörande förutsättning för den omställning som industrin står i begrepp att genomföra. I rapporten konstateras det att flertalet projekt har skjutit sina tidplaner med 1-2 år jämfört med förra årets kartläggning. Den främsta orsaken som företagen anger är att det tar längre tid än tidigare beräknat att få elnätskapacitet. På kort sikt är tiden för att få elnätskapacitet det främsta hindret för industrins omställning.

Stockholm 12 augusti 2024

Johan Bruce

Verksamhetsansvarig SKGS